

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงลักษณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา รวมทั้งศึกษาในรายละเอียดของลักษณะผู้เลือกในแต่ละสาขาวิชาด้วย ลักษณะที่ศึกษามีดังนี้คือ เพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิสำเนา ระดับการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา รายได้ของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของมารดา และรายได้ของมารดา ข้อมูลสำหรับการวิจัยนี้ ได้จากแบบสอบถามซึ่งสุ่มอย่างง่ายมาประมาณร้อยละ 5—จากแบบสอบถามที่ตอบโดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในแต่ละโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างของการวิจัยเรื่อง "ความต้องการและการได้โอกาสในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา" ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยนี้จำนวน ¹⁵⁰ ~~403~~ คน

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำโดยการแจกแจงร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะต่าง ๆ ที่ละลักษณะ แล้วคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างสาขาวิชาที่เลือกกับลักษณะต่าง ๆ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์การันเจอร์ (Contingency Coefficient) เพื่อแสดงถึงความมากน้อยของความสัมพันธ์นั้น ๆ แล้วใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square Statistic) ตรวจสอบความมีนัยสำคัญ

ผลการวิจัย

ก. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ เมื่อจำแนกตามลักษณะต่าง ๆ แล้ว พบว่า

1. เป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 57.82 นักเรียนชายร้อยละ 42.18

2. กลุ่มตัวอย่างที่อายุ ¹⁷ 18 ปีมีมากที่สุดคือร้อยละ 57.82 อายุมากกว่า 18 ปี มีน้อยที่สุดร้อยละ ⁴ 15.14 78.65
3.10 - 3.50

3. กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำกว่าร้อยละ 65 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ^{29.33} 38.71 น้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนอยู่ระหว่างร้อยละ ^{3.6} 75 ถึงร้อยละ 80 มีจำนวนร้อยละ ⁶ 9.93

4. กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มีมากที่สุด ร้อยละ 24.57 และร้อยละ 20.60 ตามลำดับ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.18

5. กลุ่มตัวอย่างที่บิดามีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา^{สูงกว่ามัธยม} มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 61.54 ระดับมัธยมศึกษา^{สูงกว่ามัธยม} ร้อยละ 24.32 กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด มารดา^{สูงกว่ามัธยม} มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา^{สูงกว่ามัธยม} และมัธยมศึกษาคิดเป็นร้อยละ ^{62.67} 78.91 และ 14.14 ตามลำดับ

6. กลุ่มตัวอย่างที่บิดาประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมมีมากที่สุด ร้อยละ 32.26 รับราชการและประกอบธุรกิจส่วนตัว มีเป็นอันดับรองลงมาคือ ร้อยละ ^{34.67} 28.29 และร้อยละ 25.06 กลุ่มตัวอย่างที่มารดาประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมและอื่น ๆ มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ⁵¹ 34.75 และร้อยละ ^{30.67} 33.75 ตามลำดับ

7. บิดาและมารดาของกลุ่มตัวอย่างส่วนมาก ต่างก็มีรายได้ไม่เกิน ^{เกิน 7,000} 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ ^{69.33} 36.25 และร้อยละ ^{45.33} 64.92 ตามลำดับ และรายได้ตั้งแต่ ^{ไม่เกิน 1,000 บาทขึ้นไป} 3,001 บาทขึ้นไป มีน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ² 14.14 และร้อยละ ² 5.46 ตามลำดับเช่นกัน

8. สาขาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างเลือกมากที่สุดคือ สาขาวิชาแพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ^{86.17} 34.99 สาขาวิชาสังคมศาสตร์ถูกเลือกมากเป็นอันดับรองลงมา คิดเป็นร้อยละ ^{16.17} 22.33 สาขาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างเลือกน้อยที่สุดคือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ^{2.77} 2.48 และร้อยละ 3.23 ตามลำดับ

ข. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกในแต่ละสาขาวิชา สรุปได้ดังนี้

สาขาวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขานี้ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง มีอายุไม่เกิน 18 ปี คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึง ^{17 ปีและต่ำกว่า} 80 2.1 - 2.5

ร้อยละ 65 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ บิดาและมารดาที่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา
 บิดารับราชการ ^{มากที่สุด} ประกอบธุรกิจส่วนตัว-และเกษตรกรรมมากที่สุดตามลำดับ- มารดาประ
 กอบอาชีพ ^{อื่น ๆ} ~~ประกอบธุรกิจส่วนตัว-และเกษตรกรรม-และธุรกิจส่วนตัว-มากที่สุด~~ รายได้ของบิดามีทุกระดับ
 และรายได้ของมารดาไม่เกิน ^{เกิน 7,000 บาท} 1,000-บาท

สาขาวิชาการศึกษา ^{ส่วนใหญ่เลือกภาคใต้} กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขานี้ ทั้งนักเรียนหญิงและนัก
 เรียนชาย มีสัดส่วนไม่ต่างกัน ^{17 ปี และ 2.5} มีอายุ 18 ปีมากที่สุด คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตัว
 กวาระร้อยละ 60 มีภูมิลำเนากระจายอยู่ในทุกภาค การศึกษาของบิดาและมารดาอยู่ใน
 ระดับประถมศึกษา ^{ส่วนใหญ่เลือกภาคใต้} บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการมากที่สุด มารดาประ
 กอบอาชีพ ^{อื่น ๆ} ~~ประกอบธุรกิจส่วนตัว-และเกษตรกรรม-และธุรกิจส่วนตัว-มากที่สุด~~ บิดาและมารดาต่าง
 มีรายได้ไม่เกิน ^{เกิน 7,000 บาท} 1,000-บาท

สาขาวิชาวิจิตรศิลป์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขานี้ นักเรียนชายและนักเรียน
 หญิงมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ^{17 ปี และ 2.5} เกือบทั้งหมดมีอายุไม่เกิน 18 ปี มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียนตัวกวาระร้อยละ 60 มีภูมิลำเนากระจายอยู่ในทุกภาค ยกเว้นภาคเหนือ การศึกษา
 ของบิดาและมารดาอยู่ในระดับประถมศึกษา ^{ส่วนใหญ่เลือกภาคใต้} บิดาประกอบธุรกิจส่วนตัว และมารดาประ
 กอบอาชีพ ^{อื่น ๆ} ~~ประกอบธุรกิจส่วนตัว-และเกษตรกรรม-และธุรกิจส่วนตัว-มากที่สุด~~ รายได้ของบิดากระจายอยู่ในทุกระดับ และรายได้ของ
 มารดาไม่เกิน ^{เกิน 7,000 บาท} 1,000-บาทมากที่สุด

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขานี้ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน
 หญิง ^{17 ปี และ 2.5} มีอายุ 18 ปีมากที่สุด คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 60-ถึง 7
 ร้อยละ 65 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ การศึกษาของบิดาและมารดาอยู่ในระดับประถม
 ศึกษา บิดารับราชการ ประกอบธุรกิจส่วนตัว-และเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ มารดา
 ประกอบอาชีพ ^{อื่น ๆ} ~~ประกอบธุรกิจส่วนตัว-และเกษตรกรรม-และธุรกิจส่วนตัว-มากที่สุด~~ รายได้ของบิดา
 อยู่ระหว่าง ^{เกิน 7,000 บาท} 1,001-บาทถึง 2,000-บาท และรายได้ของมารดาไม่เกิน ^{เกิน 7,000 บาท} 1,000-บาท

สาขาวิชานิติศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชานี้ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย มีอายุ 18 ปี ^{17 ปี และ 21 ปี} มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 65 มีภูมิลำเนากระจายอยู่ในทุกภาค การศึกษาของบิดาและมารดาอยู่ในระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพการเกษตรกรรมหรือค้าขาย และมารดาประกอบอาชีพ "อื่น ๆ" และเกษตรกรรมมากที่สุด รายได้ของบิดากระจายอยู่ในทุกระดับ และรายได้ของมารดาไม่เกิน 7,000 บาท

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชานี้ นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน มีอายุ 18 ปีมากที่สุด ^{17 ปี และ 21 ปี} คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดอยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 80 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้มากที่สุด การศึกษาของบิดาและมารดาอยู่ในระดับประถมศึกษา บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับราชการ มารดาประกอบธุรกิจส่วนตัว รายได้ของบิดากระจายอยู่ในทุกระดับ และรายได้ของมารดาไม่เกิน 1,000 บาท

สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชานี้ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย มีอายุ 18 ปี ^{17 ปี และ 21 ปี} คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การศึกษาของบิดาและมารดาอยู่ในระดับประถมศึกษา บิดาประกอบธุรกิจส่วนตัว มารดาประกอบอาชีพ "อื่น ๆ" และเกษตรกรรมมากที่สุด รายได้ของบิดากระจายอยู่ในทุกระดับ และรายได้ของมารดาไม่เกิน 7,000 บาท

สาขาวิชาแพทยศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชานี้ ส่วนมากเป็นนักเรียนหญิง มีอายุ 18 ปี ^{17 ปี และ 21 ปี} คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกระจายอยู่ในทุกระดับ มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง การศึกษาของบิดาและมารดาอยู่ในระดับประถมศึกษา บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม ธุรกิจส่วนตัว และรับราชการเกือบทั้งหมด มารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม "อื่น ๆ" และธุรกิจส่วนตัว บิดาและมารดาต่างมีรายได้ไม่เกิน 7,000 บาท

๑๖๑๙ สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชานี้ ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย มีอายุ 18 ปี คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าร้อยละ 65 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การศึกษาของบิดาและมารดาอยู่ในระดับประถมศึกษา บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมและรับราชการ มารดาประกอบอาชีพ "อื่น ๆ" และธุรกิจส่วนตัว บิดาและมารดาต่างมีรายได้ไม่เกิน 1,000 บาท

จากลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกในแต่ละสาขาวิชานั้น พอลจะจัดกลุ่มสาขาวิชาที่ผู้เลือกมีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ดังนี้

1. สาขาวิชามนุษยศาสตร์และสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกในสองสาขาวิชานี้ คล้ายคลึงกันเกือบจะในทุกลักษณะ ลักษณะที่มีความแตกต่างกันคือ ระดับรายได้ของบิดา โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขามนุษยศาสตร์ บิดามีรายได้กระจายอยู่ในทุกระดับ และกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาสังคมศาสตร์ บิดามีรายได้อยู่ระหว่าง 1,001 บาทถึง 2,000 บาทเป็นส่วนใหญ่

2. สาขาวิชาการศึกษาและสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกในสาขาวิชาทั้งสองนี้มีความแตกต่างกันคือ ลักษณะอาชีพของบิดา และระดับรายได้ของบิดา โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาการศึกษา ส่วนมากบิดาจะประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมและรับราชการ และมีระดับรายได้ไม่เกิน 1,000 บาท ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาวิจิตรศิลป์ ส่วนมากบิดาประกอบธุรกิจส่วนตัว และระดับรายได้ของบิดากระจายอยู่ทุกระดับ ส่วนในลักษณะอื่น ๆ ทั้งสองสาขาวิชามีความคล้ายคลึงกัน

สำหรับอีกห้าสาขาวิชานั้น ลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกในแต่ละสาขาวิชา มีความแตกต่างกันเป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางลักษณะที่มีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งได้แก่ อายุปฏิทิน ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา และระดับรายได้ของมารดา

ค. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะต่าง ๆ กับการเลือกสาขาวิชา

1. เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และภูมิสำเนา มีความสัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาเพื่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญ (p < .05)

2. ลักษณะอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ อายุปฏิทิน ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา อาชีพของบิดาและมารดา รายได้ของบิดาและมารดา ปรากฏว่าไม่มีหลักฐานสนับสนุนว่าสัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาเพื่อการศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยที่พบว่า เพศมีความสัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาในการศึกษาระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นั้น สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ การวิจัยนี้ยังพบว่า ในกลุ่มตัวอย่าง 403 คนนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และแพทยศาสตร์ เป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชานิติศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ เป็นนักเรียนชายมากกว่านักเรียนหญิง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ลักษณะของสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น เหมาะกับผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ทั้งเมื่อเรียนสำเร็จแล้ว งานที่ทำก็ไม่โลดโผนนัก ส่วนสาขาวิชาแพทยศาสตร์นั้น ไครวมเอาวิชาพยาบาลไว้ด้วย จึงทำให้จำนวนนักเรียนหญิงที่เลือกในสาขานี้มากกว่านักเรียนชาย สำหรับในสาขานิติศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์และเกษตรศาสตร์นั้น นอกจากลักษณะวิชาไม่เอื้ออำนวยต่อผู้หญิงแล้ว ในสภาพสังคมไทยโดยทั่วไป ผู้ที่ประกอบอาชีพที่ต้องใช้ความรู้ในวิชาเหล่านี้เป็นผู้หญิงน้อยมาก จนสามารถกล่าวได้ว่า ไม่มีเลย อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้นักเรียนหญิงเกิดภาพพจน์ว่าสาขาวิชาเหล่านี้ตนไม่สามารถเรียนได้ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ

นาวิน รุ่งรส¹ สนัน ประจงจิตร² ราตรี รุ่งโรจน์ดี³ สมพงษ์ มั่นระวัง⁴ ฉลวย กิริติรักษกุล⁵
 ธิคารัตน์ บุญนุช⁶ วารุณี อัสธีรวรรณ⁷ และสุณี ธนสารสมบัติ⁸ ที่พบว่า เพศเกี่ยวข้องหรือ

¹นาวิน รุ่งรส, "เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้นม.ศ.3
 ประเภทสหศึกษา ระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบเดิม
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา," หน้า 53.

²สนัน ประจงจิตร, "การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการ
 เลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียน
 มัธยมแบบธรรมดา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น," หน้า 68.

³ราตรี รุ่งโรจน์ดี, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและ
 สายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง," หน้า 111.

⁴สมพงษ์ มั่นระวัง, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและ
 สายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512," หน้า 78.

⁵ฉลวย กิริติรักษกุล, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทย," หน้า 24.

⁶ธิคารัตน์ บุญนุช, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย," หน้า 27.

⁷วารุณี อัสธีรวรรณ, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย," หน้า 38.

⁸สุณี ธนสารสมบัติ, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลางของประเทศไทย," หน้า 121.

สัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อ แต่ขัดแย้งกับข้อค้นพบของทัศนีย์ บุศราทิจ¹ ถนอม อินทรกำเนต² ยุวดี เจริญจิตร³ สมุทร นุชนาถ⁴ และโสภณัท พูลเพชรพันธุ์⁵

ในค่านคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า สัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ที่การวิจัยนี้พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาการศึกษาและวิจิตรศิลป์ ส่วนมากมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เกินร้อยละ 59.99 กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และนิติศาสตร์ ส่วนมากมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึงร้อยละ 64.99 กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาเกษตรศาสตร์ ส่วนมากมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เกินร้อยละ 64.99 และกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนมากมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปนั้น อาจเป็นเพราะการแนะแนวการศึกษาแพร่หลายมากขึ้น หรืออาจเป็นเพราะการรู้จักตัวเองของนักเรียน ทำให้การเลือกสาขาวิชาเป็นไปอย่างเหมาะสมตามระดับความสามารถ ส่วนสาขาวิชาแพทยศาสตร์นั้น ได้รวมถึงวิชาพยาบาลด้วย ซึ่งสถานศึกษาที่สอนวิชาพยาบาลมีกระจายอยู่ทั่วไป

¹ทัศนีย์ บุศราทิจ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนม.ศ.5 ในภาคเหนือ," หน้า 40.

²ถนอม อินทรกำเนต, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 14 จังหวัดภาคใต้," หน้า 45.

³ยุวดี เจริญจิตร, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลาง (เว่นพระนคร-ธนบุรี)," หน้า 47.

⁴สมุทร นุชนาถ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," หน้า 53.

⁵โสภณัท พูลเพชรพันธุ์, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2513," หน้า 97.

และการรับนักเรียนพยาบาลก็มีลักษณะแตกต่างกันออกไป . เช่น มีการคัดเลือกนักเรียนจากจังหวัดต่าง ๆ ส่งมาเรียน โดยมีข้อแม้ว่าเมื่อสำเร็จแล้วต้องกลับไปทำงานในโรงพยาบาลในจังหวัดนั้น ๆ เป็นต้น ซึ่งนอกเหนือไปจากการสอบคัดเลือกรวม จึงอาจเป็นเหตุให้กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสาขานี้มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกระจายอยู่ในทุกระดับก็ได้ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับข้อค้นพบของศิริลักษณ์ จินคากุล¹ ราตรี รุ่งโรจน์ดี² สมพงษ์ มั่นระวัง³ จุมพล หนิมพานิช⁴ ฉลวย กীরติรักษกุล⁵ ชิตารัตน์ บุญนุช⁶ วารุณี อัสธีรวัฒน์⁷ และสุนี ธน-

¹ศิริลักษณ์ จินคากุล, "การเปรียบเทียบการเลือกอาชีพและความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในพระนครกับต่างจังหวัด," หน้า ค. .

²ราตรี รุ่งโรจน์ดี, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง," หน้า 73.

³สมพงษ์ มั่นระวัง, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512," หน้า 89.

⁴จุมพล หนิมพานิช, "แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนม.ศ. 5," หน้า 147.

⁵ฉลวย กীরติรักษกุล, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทย," หน้า 26.

⁶ชิตารัตน์ บุญนุช, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย," หน้า 30.

⁷วารุณี อัสธีรวัฒน์, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย," หน้า 41.

สารสมบัติ¹ ที่ว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันจะมีการเลือกสาขาวิชาหรือเลือกอาชีพต่างกัน และขัดแย้งกับข้อค้นพบของทัศนีย์ บุศราทิจ² ถนอม อินทรกำเนิด³ ยุกดี เจริญจิตร⁴ สมุทร นุชนาด⁵ และโสภณัท พูลเพชรพันธุ์⁶ ความขัดแย้งนี้อาจเนื่องมาจากการแบ่งระดับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักวิจัยทั้งห้าท่านต่างกับการวิจัยนี้ก็ว่าได้

ในคานฎุมิลำเนา การวิจัยนี้พบว่า ฎุมิลำเนาสัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐาน

¹สุณี ธนสารสมบัติ, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลางของประเทศไทย," หน้า 40.

²ทัศนีย์ บุศราทิจ, "คานิยมทางการศึกษาของนักเรียนม.ศ. 5 ในภาคเหนือ," หน้า 46.

³ถนอม อินทรกำเนิด, "คานิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 14 จังหวัดภาคใต้," หน้า 51.

⁴ยุกดี เจริญจิตร, "คานิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลาง (เว้นพระนคร-ธนบุรี)," หน้า 52.

⁵สมุทร นุชนาด, "คานิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," หน้า 58.

⁶โสภณัท พูลเพชรพันธุ์, "คานิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2513," หน้า 44.

ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของซอห์ลสตรอม¹ (Sahlstrom) และสุณี ชนสาร-สมบัติ² ซึ่งได้ค้นพบในลักษณะที่ใกล้เคียงกัน คือ ภูมิภาคอำนาจสัมพันธ์กับการเลือกศึกษาต่อหรือ การเลือกอาชีพ แต่ผลการวิจัยนี้ขัดแย้งกับข้อค้นพบของทัศนีย์ บุศราธิจ³ ถนอม อินทร-กำเนิก⁴ สมุท นุชนาถ⁵ ไสภันท์ พูลเพชรพันธุ์⁶ และยุวดี เจริญจิตร⁷ ซึ่งทั้งห้าท่านพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีค่านิยมทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาของทั้งห้าท่าน ได้แบ่งภูมิลำเนาออกเป็น 3 เขต คือ ในเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาล และนอกเขตทั้งสอง ซึ่งต่างกับการวิจัยนี้ที่แบ่งภูมิลำเนา ออกเป็น 6 ภาค จึงอาจเป็นเหตุให้ผลการศึกษาที่ได้ขัดแย้งกัน

¹Stanley David Sahlstrom, "Factors Influencing College Attendance Plans of Capable Rural High School Seniors," p. 2637.

²สุณี ชนสารสมบัติ, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลางของประเทศไทย," หน้า 40.

³ทัศนีย์ บุศราธิจ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนม.ศ. 5 ในภาคเหนือ," หน้า 77.

⁴ถนอม อินทรกำเนิก, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 14 จังหวัดภาคใต้," หน้า 93.

⁵สมุท นุชนาถ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," หน้า 93.

⁶ไสภันท์ พูลเพชรพันธุ์, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2513," หน้า 84.

⁷ยุวดี เจริญจิตร, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลาง (เว้นพระนคร-ธนบุรี)," หน้า 87.

ส่วนในด้านอื่น ๆ คือ อายุ ระดับการศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา รายได้ของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา อาชีพของมารดา และรายได้ของมารดา ผลการวิจัยปรากฏว่า ไม่มีหลักฐานที่จะสนับสนุนว่ามีความสัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ลักษณะเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกสาขาวิชาในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นอกจากนี้ ข้อค้นพบในเรื่องระดับการศึกษาของบิดามารดา ยังสอดคล้องกับข้อค้นพบของทัศนีย์ บุศราทิจ¹ ถนอม อินทรกำเนต² สมุทรร นุชนาถ³ ไสวภัณฑิ์ เพชรพุดพันธ์⁴ และยุวดี เจริญจิตร⁵ ที่ว่า ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนที่ต่างกัน ระดับการศึกษาของบิดามารดาจะไม่แตกต่างกัน แต่ขัดแย้งกับข้อค้นพบของชอห์ลส์ตรอม⁶

¹ทัศนีย์ บุศราทิจ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนม.ศ.5 ในภาคเหนือ," หน้า 61.

²ถนอม อินทรกำเนต, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใน 14 จังหวัดภาคใต้," หน้า 71.

³สมุทรร นุชนาถ, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ," หน้า 78.

⁴ไสวภัณฑิ์ เพชรพุดพันธ์, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2513," หน้า 69.

⁵ยุวดี เจริญจิตร, "ค่านิยมทางการศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลาง (เว่นพระนคร-ธนบุรี)," หน้า 69.

⁶Stanley David Sahlstrom, "Factors Influencing College Attendance Plans of Capable Rural High School Seniors," p. 2638.

(Sahlstrom) และจุฑาภรณ์ วรสุมนต์¹ ที่ว่า การศึกษาของบิคามารดาสัมพันธ์กับการเลือกเรียนต่อหรือการเลือกอาชีพของนักเรียน และข้อค้นพบในเรื่องอาชีพของบิคามารดานั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของราตรี รุ่งโรจน์คี² จุฑาภรณ์ วรสุมนต์³ และสมพงษ์ มั่นระวัง⁴ ที่พบว่า การเลือกเรียนต่อไม่สัมพันธ์กับอาชีพของบิคามารดา ซึ่งขัดแย้งกับข้อค้นพบของแทนเซอร์⁵ (Tanzer) และจุมพล หนีมพานิช⁶ ส่วนข้อค้นพบในเรื่องรายได้ของบิคา

¹จุฑาภรณ์ วรสุมนต์, "ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิคามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน," หน้า ง.

²ราตรี รุ่งโรจน์คี, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง," หน้า 68.

³จุฑาภรณ์ วรสุมนต์, "ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิคามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน," หน้า ง.

⁴สมพงษ์ มั่นระวัง, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512," หน้า 84.

⁵Walter L. Tanzer, "Vocational Choice and Personality : A Study of The Relationship of Personality to Choice of Vocational Field and Vocational Aspiration Level," p. 890.

⁶จุมพล หนีมพานิช, "แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนม.ศ. 5," หน้า 156.

มารคานัน สอดคล้องกับข้อค้นพบของไนท์¹(Knight) สมพงษ์ มั่นระวัง² และราตรี
รุ่งโรจน์คี³ แท้ซัดแย้งกับข้อค้นพบของไลออน⁴(Lyon) จุฑาภรณ์ วรสุมนันต์⁵

¹James Henry Knight, "The Interpersonal Values and Aspiration Levels of Negro Seniors in Totally Integrated and Segregated Southern High Schools," p. 2110.

²สมพงษ์ มั่นระวัง, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512," หน้า 81.

³ราตรี รุ่งโรจน์คี, "การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดระยอง," หน้า 65.

⁴James Burke Lyon, "A Study of Experiential, Motivational, and Personality Factors Related to Vocational Decision Versus Indecision," p. 1269.

⁵จุฑาภรณ์ วรสุมนันต์, "ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของบิดามารดากับการเลือกอาชีพของนักเรียน," หน้า ง.

จุมพล ทิมพานิช¹ ฉลวย กীরศิริภักกุล² ชิคาร์ตัน บุญนุช³ วารุณี อัสธีรวัฒน์⁴ และสุณี ธนสาร-
สมบัติ⁵ ทั้งเจ็ดท่านนี้ได้ขอค้นพบที่ใกล้เคียงกันคือ พบว่า นักเรียนที่เลือกสาขาวิชาเพื่อการ
ประกอบอาชีพที่ต่างกัน ระบุว่ารายได้ของบิดามารดาจะต่างกันด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า การศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันหลาย ๆ ครั้ง มีการแก
ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจมีในการวิจัยที่ผ่านนั้น จะทำให้ผลสรุปแน่นอนและน่าเชื่อถือมาก
กว่าการวิจัยเพียงครั้งเดียว ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ซ้ำอีก เพื่อให้
ได้ข้อสรุปที่แน่นอนลงไปว่า ผู้ที่เลือกในแต่ละสาขาวิชานั้น มีลักษณะอย่างไร
2. ควรจะพิจารณาศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการเลือกสาขาวิชา โดยเฉพาะ
ในเรื่องความถนัดและความสนใจของนักเรียน ซึ่งนักเรียนแต่ละคนย่อมจะแตกต่างกันไป และ

¹จุมพล ทิมพานิช, "แผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนม.ศ.
5," หน้า 153.

²ฉลวย กীরศิริภักกุล, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคใต้ของประเทศไทย," หน้า 30.

³ชิคาร์ตัน บุญนุช, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 5 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย," หน้า 32.

⁴วารุณี อัสธีรวัฒน์, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเหนือของประเทศไทย," หน้า 44.

⁵สุณี ธนสารสมบัติ, "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลางของประเทศไทย," หน้า 42.

จากการพิจารณาคำตอบของกลุ่มตัวอย่างในเรื่องเกี่ยวกับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกสาขาวิชา พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนไม่น้อยที่เคียวที่ตอบว่า "เลือกตามความถนัดและความสนใจ" ดังนั้นถ้าจะมีการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้อีก ควรพิจารณาตัวแปรทั้งสองด้วย ซึ่งจะช่วยให้ผลการวิจัยสมบูรณ์และมีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

3. ควรหาวิธีกำการปรับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละโรงเรียนให้สามารถเปรียบเทียบกันได้ เพื่อความถูกต้องในการแปลผล

4. การวิจัยนี้ถือว่า สาขาวิชาที่นักเรียนเลือกในแบบสอบถามเป็นสาขาวิชาเดียวกับที่นักเรียนเลือกในการสมัครสอบคัดเลือก แต่ในสภาพที่เป็นจริงแล้ว อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปได้ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาเพื่อตรวจสอบดูว่า สาขาวิชาที่นักเรียนเลือกทั้งในแบบสอบถามและในการสมัครสอบคัดเลือกเป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือไม่

5. ควรจัดให้มีบริการเกี่ยวกับการแนะแนวถึงลักษณะของสาขาวิชาต่าง ๆ ทั้งในเรื่องคุณสมบัติของผู้ที่จะเรียนในแต่ละสาขาวิชาควรมี และวิธีการเรียนการสอนในแต่ละสาขานั้น ๆ ฯลฯ เพื่อให้ให้นักเรียนได้เกิดความเข้าใจและสามารถเลือกสาขาวิชาได้ถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ทั้งตัวนักเรียนเองและต่อประเทศชาติ.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย